

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg

Finansministeren

Til brug for Folketingets Retsudvalgs behandling af beslutningsforslag B 14 om udbud af statens advokatarbejde vedlægges Kammeradvokatens brev af 20. december 2012 vedlagt Kammeradvokatens redegørelse af samme dato vedrørende Kammeradvokatens salærfastsættelse.

Jeg finder Kammeradvokatens redegørelse af 14. december 2012, som jeg fremsendte til udvalget den 19. december 2012, og redegørelsen af 20. december 2012 tilfredsstillende og har derfor taget redegørelserne til efterretning.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

BIE

Peter Biering
bie@kammeradvokaten.dk
Direkte +45 72 30 73 42
Mobil +45 25 43 02 07

OVERBRINGES
Moderniseringsstyrelsen
Att.: Chefkonsulent Hans Christian Holdt
Landgreven 4
1017 København K

Kammeradvokatens redegørelse til Moderniseringsstyrelsen

Kære Hans Christian Holdt

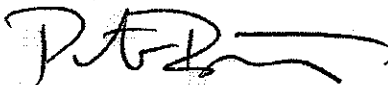
Moderniseringsstyrelsen anmodede den 18. december 2012 Kammeradvokaten om en redegørelse om, hvorledes Kammeradvokatens notat vedrørende salærberegning forholder sig til kammeradvokataftalens bestemmelser om salærfastsættelse.

Vedlagt er den ønskede redegørelse fra Kammeradvokaten.

Vi står naturligvis til rådighed for besvarelse af eventuelle spørgsmål, som redegørelsen måtte give anledning til.

Såfremt Moderniseringsstyrelsen måtte ønske at offentliggøre redegørelsen, er vi indforstået hermed. I så fald skal vi venligst anmode Moderniseringsstyrelsen om at underrette os forinden.

Med venlig hilsen
Kammeradvokaten

v/Peter Biering
— *Managing partner og advokat*

Redegørelse til Moderniseringsstyrelsen

BAGGRUND

Moderniseringsstyrelsen har den 18. december 2012 anmodet Kammeradvokaten om at redegøre for, hvorledes følgende citat fra Kammeradvokatens notat af 3. december 2012 om Kammeradvokatens salærberegning¹ forholder sig til kammeradvokataftalens bestemmelser om salærfastsættelse:

"1/3-dels princippet indebærer imidlertid ikke, at der nødvendigvis er 1/3 rabat på salæret i enhver sag...."

REDEGØRELSE

Sammenfatning

Efter Kammeradvokataftalen oppebæres et salær på den enkelte sag med 2/3 af sædvanligt advokatsalær med udgangspunkt i arbejdets art og omfang, det med sagen forbundne ansvar, sagsgenstandens størrelse, sagens betydning, den medgåede tid og det opnåede resultat.

I tråd hermed gives altid 1/3 rabat på sagerne for staten, men der kan være variationer på enkelte sager. Dette skyldes, at Kammeradvokataftalen, i samarbejde med Økonomistyrelsen (i dag Moderniseringsstyrelsen), er suppleret med en række aftaler om standardsalærer på visse sagsområder. På disse sagsområder kan den konkrete rabat være, henholdsvis, højere eller lavere end 1/3 på den konkrete sag, fordi arbejdsmængden i den enkelte sag kan variere i forhold til den forudsatte standardopgave, som standardsalæret repræsenterer. Også for disse sagsområder er 1/3-delsreglen imidlertid iagttaget - nemlig i den aftale, der fastlægger standardsalæret.

¹ <http://kammeradvokaten.dk/media/1132631/Sal%C3%A6rberegning.pdf>

Baggrunden for den citerede sætning

Notatet af 3. december 2012 på vores hjemmeside om Kammeradvokatens salærberegning har til formål at forklare, hvorfor salæret på den enkelte sag ikke nødvendigvis afspejler den timesats, som fremgår af vores årsberetning som et gennemsnitligt tal, når hele omsætningen fordeles på den totale opgørelse af forbrugte timer. Dette er søgt formidlet ved at fortsætte den citerede sætning med følgende "*...for det kommer an på flere forhold:*". Da fokus i notatet var det netop angivne, har vi ikke understreget, at udgangspunktet naturligvis er, at hver enkelt sag efter Kammeradvokataftalen skal afregnes med 1/3-dels rabat. Vi redegør nærmere for denne hovedregels iagttagelse nedenfor.

Imidlertid er det også rigtigt, når det i vores notat anføres, at der ikke nødvendigvis er præcist en 1/3-del rabat i salæret i enhver sag, idet vi i samarbejde med Økonomistyrelsen (nu Moderniseringsstyrelsen) har iværksat en proces som opfølgning på klienttilfredshedsundersøgelserne i 2009 og 2011, der skal tilvejebringe en større grad af budgetsikkerhed for den enkelte klientmyndighed. Vi har som del af denne proces indgået aftaler med enkelte myndigheder om, at sager af en bestemt type afregnes med et standardsalær. Sådanne aftaler er indgået med Ankestyrelsen og Patientombuddet. Disse aftaler omfattede i 2011 ca. 700 afregnede retssager ud af de i alt ca. 3.600 afregnede sager for staten i 2011.

En aftale om standardsalærer går ud på, at en retssag, der har givet anledning til de proces-skridt, der svarer til den aftalte normalydelse, afregnes med et fast beløb. Har vi på en kompliceret sag brugt flere timer end forudsat under den generelle normalydelse, bærer vi risikoen, og rabatten kan på den konkrete sag derfor være større end 1/3 af et sædvanligt advokatsalær. Hvis det omvendt på en konkret sag lykkes at effektivisere sagsbehandlingen, medfører dette ikke, at standardsalæret på den pågældende sag nedsættes. Her vil den konkrete rabat derfor være mindre end 1/3 af et sædvanligt advokatsalær.

Når der således er aftalt et standardsalær, vil der ikke i den konkrete situation være anledning til at overveje 1/3-delsreglen, men det er klart, at standardsalæret allerede er fastsat på baggrund af det forventede timetal ganget med den gennemsnitsats, som fremgår af årsberetningen. Og derfor er 1/3-delsreglen indarbejdet i standardsalæret.

På rådgivningsområdet har vi også tilstræbt at gøre omkostningen for den enkelte klientmyndighed mere forudsigelig og transparent ved i vid udstrækning at afgive salæroverslag, som vi anser for bindende i den forstand, at vi ikke kan gå over salæroverslaget, med mindre det er varslet i god tid, mens et salær naturligvis vil være reduceret, hvis indsatsen er mindre end det forventede.

Også dette tiltag, der er gennemført efter aftale med Økonomistyrelsen (nu Moderniseringsstyrelsen), vil medføre, at rabataftalen konkret udmøntes på et tidligere tidspunkt end ved afregningen, nemlig når salæroverslaget afgives til klienten.

Salæroverslag kan på visse områder, hvor vi bistår med et større antal ensartede opgaver, f.eks. bistand til Natur- og Miljøklagenævnet om håndtering af visse sager om husdyrbruglovgivningen, få karakter af en fastprisaftale, hvor hver enkelt sag afregnes til samme beløb.

I enkelte retssager fastsættes salæret gennem et andet praktisk forløb, nemlig således, at salæret svarer til de sagsomkostninger, som domstolene har tilkendt staten, og som skal betales af statens modpart.

Det skal understreges, at også de salærer, der modtages i kraft af de beskrevne aftaler og øvrige forløb, indgår i den samlede oversigt, således at det kan kontrolleres, at ordningen er økonomisk fordelagtig for staten. Som bekendt har det i en årrække været således, at det gennemsnitlige timevederlag har holdt sig under 2/3-grænsen, og det har været Økonomistyrelsens (nu Moderniseringsstyrelsen) formodning, at grænsen så meget desto mere har været overholdt i de enkelte sager.

Dette synspunkt er tilkendegivet over for Rigsrevisionen, der citerer det i sin beretning 2/06 om statens køb af juridisk bistand, side 25, højre spalte.

Selv om standardsalærer og sager præget af salæroverslag m.v. antalsmæssigt er vokset kraftigt, er der stadig ganske mange sager, der afregnes ud fra hovedreglen i Kammeradvokataftalen.

Hovedreglen for salærfastsættelsen i den enkelte sag

Efter den gældende aftale mellem Finansministeriet og Kammeradvokaten oppebærer Kammeradvokaten, ud over et årligt honorar for at stå til rådighed med telefonisk og anden kortvarig mundtlig rådgivning, "*salær for den enkelte sag - herunder for udarbejdelse af responsa og mere omfattende ankeindstillinger - med 2/3 af sædvanligt advokatsalær.*"²

Hvad der udgør et "sædvanligt advokatsalær" fastlægges efter aftalen i overensstemmelse med reglerne i retsplejeloven § 126 og de Advokatetiske Regler³ og udgør et "*rimeligt vederlag*" med udgangspunkt i:

- Arbejdets art og omfang
- Det med sagen forbundne ansvar
- Sagsgenstandens størrelse
- Sagens betydning for klienten

² <http://kammeradvokaten.dk/media/140025/kammeradvokataftalen.pdf>

³ Af den gældende Kammeradvokataftale fremgår, at sædvanligt advokatsalær fastlægges i overensstemmelse med Advokatrådets meddelelse af 4. juli 1996, som senere hen er blevet erstattet af reglerne i de Advokatetiske regler.

- Den medgåede tid og
- Det opnåede resultat

Alle de nævnte omstændigheder tages i betragtning, og der lægges betydelig vægt på arbejdets omfang.

Salærfastsættelsen på den enkelte sag sker her rent praktisk ved, at Kammeradvokaten estimerer, hvad det "rimelige salær" udgør for det udførte arbejde på baggrund af alle de ovenfor nævnte salærparametre samt på baggrund af, hvad sammenlignelige advokater ville tage af salær for det samme arbejde i en identisk sag.

Dette estimat baseres på de mange års erfaring, som Kammeradvokatens partnere har for niveauet af modparternes salærer under hensyntagen til den konkrete sags kompleksitet og nødvendigheden for inddragelse af specialistviden. Hvor konkrete oplysninger om modpartens advokats salær foreligger, tages disse også i betragtning, såfremt oplysningerne er retvisende og sammenlignelige.

På baggrund af det udførte estimat af et "rimeligt salær", fratrækkes 1/3, hvorefter salæret for den enkelte sag ender med at udgøre, hvad der svarer til 2/3 af sædvanligt advokatsalær.

Moderniseringsstyrelsens salærkontrol

Som forudsat i den gældende aftale mellem Finansministeriet og Kammeradvokaten, kontrollerer Moderniseringsstyrelsen (tidligere Økonomistyrelsen) årligt, at salæret opgjort pr. arbejdstime for statens sager under ét er tilstrækkelig fordelagtig for staten. I den forbindelse kontrolleres, om Kammeradvokatens gennemsnitlige timesalær for statens sager under ét svarer til 2/3 af sædvanligt advokatsalær.

Sammenligningen er hidtil foretaget ift. de gennemsnitlige timepriser for skatteadvokater, der fremgår af den redegørelse om omkostningsgodtgørelse i skattesager, som Skatteministeriet hvert år afgiver til Folketinget. Salæroplysningerne i redegørelsen er vurderet som det bedste offentligt tilgængelige sammenligningsgrundlag i øjeblikket.